

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
AKADEMINĖS ETIKOS IR PROCEDŪRŲ KONTROLIERIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL K. S. 2016 M. LIEPOS 12 D. SKUNDO**

2016 m. spalio 11 d. Nr. SP-21

Vilnius

Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius (toliau – Kontrolierius), vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 18 straipsnio 1 dalimi ir Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ patvirtintų Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų 13 punkto 1 papunkčiu, išnagrinėjęs Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyboje (toliau – Tarnyba) 2016 m. liepos 18 d. gautą K. S. (toliau – pareiškėjas¹) skundą bei pateiktą medžiagą dėl Vytauto Didžiojo universiteto Muzikos akademijos (toliau – VDU MA) magistrantūros studijų motyvacinio pokalbio komisijos sprendimo,

n u s t a t ė:

Pareiškėjas skunde nurodė, kad buvo netinkamai vykdomas ir neteisingai įvertintas motyvacinis pokalbis: „Pradžioje privalomas motyvacinis pokalbis, kaip ir kitiems studentams, vyko įprasta tvarka. Privalėjau per nustatytą dviejų minučių terminą išdėstyti, kodėl noriu studijuoti magistrantūroje, ko tikiuosi iš studijų ir ką galiu duoti Vytauto Didžiojo universitetui ir Muzikos akademijos bendruomenei. Pasibaigus mano kalbai, klausimus uždavinėjo komisijos nariai. <...> komisijos nariai visiškai nepaisydami motyvacinio pokalbio tikslų, uždavinėjo klausimus susijusius su mano privačių gyvenimu, kas neturi jokio ryšio su mano specialybe ir magistrantūros studijomis. Antai iš prodekanės Daivos Bukantaitės buvo sulaukta klausimų, tokių kaip ar tiesa, jog laukiuosi, ar tiesa, jog mano vyras užsienietis, ar vis dar gyvenu su tėvais, kaip ketinu derinti motinystę ir darbą

¹ Kontrolieriaus sprendimo tekste „pareiškėjas“ apibendrintai, nesiejant su pareiškėjo lytimi, vadinamas vyriškosios giminės daiktavardžiu.

meno mokykloje ir t. t. Atsakius į juos, prodekanė pareiškė, jog akademija negali man laikyti krepšelio metus laiko, nors nei karto nesakiau, jog įstojimo atveju pasirinkčiau akademinės atostogas.“²

Skunde prašoma ištirti, „ar VDU muzikos akademijos motyvacinio pokalbio komisijos užduodami klausimai ir atsakymų į juos subjektyvus vertinimas neprasilenkia su Lietuvos Respublikos teisės aktais reglamentuojančiais lygias galimybes <...>“ ir „<...> informuoti apie išvadas ir priemones, kurių bus imtasi susidariusiai situacijai išspręsti.“

Kontrolierius nagrinėja aplinkybes, susijusias tik su akademinės etikos ir procedūrų klausimais.

2016 m. rugpjūčio 8 d. (rašto Nr. S-284) Kontrolierius kreipėsi į VDU MA dėl dokumentų pateikimo: 1) 2016 m. birželio 29 d. VDU MA magistro studijų (atlikimo menas – fortepijonas) motyvacinio pokalbio protokolo ir garso įrašo (jei toks buvo daromas); 2) VDU MA magistro studijų (atlikimo menas – fortepijonas) priėmimo komisijos posėdžio protokolo kartu su visų stojusiųjų į atlikimo meno – fortepijono specialybės vertinimo lentelių; 3) VDU MA magistro studijų (atlikimo menas – fortepijonas) vertinimo kriterijus, kuriais vadovavosi priėmimo komisija.

2016 m. rugpjūčio 18 d. (rašto Nr. S-434) VDU MA pateikė dokumentus ir paaiškino, kad „pagal Motyvacinio pokalbio tvarkos 12 dalį (žr. 2 priede) motyvacinių pokalbių garso ir vaizdo įrašai nėra daromi, pokalbis taip pat nėra protokoluojamas raštu. Komisijos nariai, kandidatų į magistrantūros studijas, motyvacinio pokalbio įvertinimus pateikė VDU Muzikos akademijos administratorei, kuri juos suvedė į elektroninę stojančiųjų konkursinio balo skaičiuotę.“ 2016 m. birželio 20 d. dekanu potvarkiu Nr. MAM-16-012 patvirtintoje Stojančiųjų į VDU Muzikos akademijos Atlikimo meno specialybę motyvacinio pokalbio tvarkos 7 punkte nurodyta, kad „motyvacinio pokalbio turinį sudaro pretendentų prisistatymas ir komisijos narių užduodami klausimai:

- a. Magistrantūros studijų pasirinkimo priežastys ir veiksniai,
- b. Koncertinė patirtis,
- c. Turimos galimybės studijuoti magistrantūroje,
- d. Aplinkybės, galinčios paveikti nuoseklų studijų ir praktinio darbo procesą,
- e. Būsimo magistrinio darbo idėjos grynumas,
- f. Siekiami atlikti kūriniai.“

To paties dokumento 9 punkte nurodyta, kad „vertinama, ar pokalbio metu, stojantieji:

- a. Esmingai susieja aptariamus aspektus su būsimo studijomis,
- b. Atskleidžia nusiteikimą studijoms,
- c. Reflektuoja sėkmingo bendradarbiavimo sąlygas ir asmeninę atsakomybę,
- d. Demonstruoja adekvačią komunikaciją.“

² Citatų kalba netaisyta.

2016 m. rugpjūčio 22 d. (rašto Nr. S-305) Kontrolierius kreipėsi į VDU MA dėl Atlikimo meno studijų programos (fortepijonas) motyvacinio pokalbio komisijos narių sąrašo ir kontaktų, taip pat paprašė pridėti visų motyvacinio pokalbio komisijos (atlikimo menas – fortepijonas) narių vertinimo rezultatus ir jų pagrindimą (kriterijus, balus, svertinius koeficientus).

2016 m. rugpjūčio 26 d. (rašto Nr. G-445) VDU MA pateikė visų motyvacinio pokalbio komisijos narių kontaktus, taip pat pateikė komisijos narių pretendentų motyvacinio pokalbio vertinimo balus, kuriuos grindė „Stojančiųjų į VDU Muzikos akademijos atlikimo meno specialybę motyvacinio pokalbio tvarkoje“ nustatytais vertinimo kriterijais.

2016 m. rugsėjo 16 d. (rašto Nr. S-324) Kontrolierius kreipėsi į motyvacinio pokalbio komisijos narius norėdamas išsiaiškinti: 1) ar klausimai, kurie užduoti kiekvienam pretendentui, stojusiam į VDU MA Atlikimo meno studijų programos (fortepijonas) magistrantūros studijas, motyvacinio pokalbio metu buvo skirtingi ar tokie patys?; 2) kokie konkretūs klausimai užduoti pretendents (ar kiekvienam pretendentui atskirai) motyvacinio pokalbio metu?; 3) kaip fiksuoti pretendentų atsakymai?; 4) kokiū būdu vertinti pretendentų atsakymai (pvz., individualiai, slaptai, aptariant su kitais komisijos nariais ir pan.) ir kokiais vertinimo kriterijais remtasi?; 5) kaip užtikrintas objektyvumo principas vertinant pretendentų atsakymus?

2016 m. rugsėjo 22 d. (rašto Nr. G-468) motyvacinio pokalbio komisijos narė doc. dr. Daiva Bukantaitė atsakė, kad kiekvienam pretendentui uždavė skirtingus klausimus, priklausiusius nuo prisistatymo, tačiau kai kurie klausimai kartojosi (pvz., Kokios šiuo metu Jūsų atliekamos veiklos apsunkintų studijas? Kokį baigiamąjį darbą norėtumėte parašyti? Kas sutrukdytų sėkmingai tęsti studijas? Kokios yra Jūsų stipriausios savybės, kurios užtikrintų studijų programos tikslų įgyvendinimą?). Komisijos narė negalėjo prisiminti konkrečių klausimų, kadangi motyvacinis pokalbis vyko birželio mėnesį, o stojusiųjų skaičius – 21. Pretendentų atsakymus, pastabas komisijos narė fiksavo popieriaus lape, kurį komisija gavo prieš motyvacinį pokalbį. Jame buvo pateikta lentelė su stojančiųjų sąrašu, vieta pažymiui ir pastaboms. Komisijos narė nurodė, kad „pretendentų atsakymai buvo vertinami individualiai. Bendras balas buvo apskaičiuotas kaip atskirų Komisijos narių skirtų balų aritmetinis vidurkis. Šį apskaičiavimą atliko fakulteto administratorė. Komisijos nariai pretendentus vertino individualiai ir nematė vienas kito vertinimo rezultatų paskelbimo. Rėmiausi vertinimo kriterijais, nurodytais stojančiųjų į magistrantūrą motyvacinio pokalbio tvarkoje. Objektyvumo principą vertindama pretendentų atsakymus, užtikrinau iš Komisijos narių užduotų klausimų pretendentams, atsakymų visumos. Šią visumą lėmė pretendentų aiškūs ir konkretūs atsakymai apie magistrantūros studijų pasirinkimo priežastis ir veiksniai, koncertinę patirtį, esamas galimybes studijuoti magistrantūroje, būsimo magistrinio darbo idėjos formulavimą, siekiamus atlikti kūrinius. Kreipiau dėmesį į tai, ar pretendentai esmingai susieja aptariamus aspektus su būsimois studijomis, atskleidžia nusiteikimą studijoms, suvokia sėkmingo bendradarbiavimo sąlygas, asmeninę atsakomybę ir demonstruoja adekvačią komunikaciją.“

2016 m. rugsėjo 22 d. (rašto Nr. G-469) motyvacinio pokalbio komisijos narys doc. dr. Donaldas Račys paaiškino, kad stojusiesiems uždavė skirtingus klausimus, tačiau jų prisiminti negalėjo. Tik pažymėjo, kad šiais metais buvo nemažai dalyvavusių tarptautiniuose konkursuose ir koncertinėje veikloje, todėl klausimai asocijavosi su koncertine patirtimi ir dalyvavimu meistriškumo pamokose. Pretendentų atsakymus komisijos narys fiksavo savo užrašuose, o pažymius surašė į specialiai parengtą formą. D. Račys nurodė, kad pretendentų atsakymus visa komisija vertino individualiai, o į elektroninę sistemą juos įvedė administratorė. Vertinant buvo remtasi vertinimo kriterijais, nustatytais *Stojančiųjų į VDU MA Atlikimo meno specialybę motyvacinio pokalbio tvarkoje*. Objektyvumo principą užtikrino vertindamas tik tuos atsakymus, kurie tiesiogiai susiję su būsimumis studento studijomis.

2016 m. rugsėjo 22 d. (rašto Nr. G-470) motyvacinio pokalbio komisijos narys doc. dr. Saulius Gerulis paaiškino, kad stojusiesiems uždavė skirtingus klausimus, kurių negalėjo prisiminti dėl praėjusio laikotarpio. Pretendentų atsakymus komisijos narys fiksavo iš anksto parengtoje formoje. Stojusiųjų atsakymai buvo vertinami individualiai, atsakymai nebuvo aptariami su kitais komisijos nariais. Komisijos nariai pažymius atidavė referentei, kuri juos suvedė į sistemą. Komisijai buvo pateiktas galutinis balas. Vertinant stojusiuosius S. Gerulis rėmėsi *Stojančiųjų į VDU Muzikos Akademijos Atlikimo meno specialybę motyvacinio pokalbio tvarkoje* nustatytais kriterijais. Komisijos narys pažymėjo, kad „<...> vertinimo objektyvumo principo užtikrinimą lėmė aiški ir reglamentuota motyvacinio pokalbio struktūra, nurodyta minėtoje tvarkoje ir individualus vertinimas bei aritmetinis visų komisijos narių vertinimų vidurkis.“

2016 m. rugsėjo 23 d. (rašto Nr. G-471) motyvacinio pokalbio komisijos narys prof. Kazys Stonkus nurodė, kad pretendentams buvo užduodami skirtingi klausimai, priklausantys nuo stojančiųjų prisistatymų. Kai kurie klausimai kartojosi, pvz., apie repertuarą, koncertinę patirtį, dalyvavimą konkursuose, būsimas muzikines veiklas. Pretendentų atsakymus K. Stonkus fiksavo savo užrašuose, vėliau balą perrašė į pateiktą formą. Pretendentų atsakymai buvo vertinami nesitariant su kitais komisijos nariais. Taip pat komisijos narys nurodė, kad buvo remtasi *Stojančiųjų į VDU Muzikos Akademijos Atlikimo meno specialybę motyvacinio pokalbio tvarkoje* nustatytais kriterijais.

2016 m. rugsėjo 29 d. (rašto Nr. G-479) motyvacinio pokalbio komisijos narys prof. Tomas Ladiga paaiškino, kad pretendentams buvo užduodami panašūs, bet skirtingi klausimai, susiję su stojusiųjų prisistatymu. Konkrečių klausimų komisijos narys neprisimena. T. Ladiga pastabas ir pažymius įrašė tam skirtoje formoje. Pretendentų atsakymus vertino individualiai, apie juos su kitais komisijos nariais nediskutavo. Vertinant buvo remtasi *Stojančiųjų į VDU Muzikos Akademijos Atlikimo meno specialybę motyvacinio pokalbio tvarkoje* nustatytais kriterijais. Objektyvumo principą komisijos narys užtikrino „<...> remdamasis nurodytu dokumentu, sveika logika ir savo individualia intuicija dėl pretendentų tinkamumo.“

2016 m. rugsėjo 30 d. (rašto Nr. G-484) motyvacinio pokalbio komisijos narys prof. Vidmantas Kijauskas nurodė, kad pokalbio metu buvo pateikti skirtingi klausimai, tačiau konkrečių klausimų neprisimena. Komisijos narys pažymėjo, kad „prieš motyvacinį pokalbį, komisijos nariams buvo išdalintos formos, joje ir [fiksavo] pastabas apie stojančiuosius ir [įrašė] savo skirtus pažymius. <...> Pretendentų atsakymai buvo vertinami individualiai, vertinimai aptariamai su kitais komisijos nariais nebuvo.“ Vertinant buvo remtasi *Stojančiųjų į VDU Muzikos Akademijos Atlikimo meno specialybę motyvacinio pokalbio tvarkoje* nustatytais kriterijais ir taip buvo užtikrintas objektyvumo principas.

Pareiškėjo ir motyvacinio pokalbio komisijos narių pateiktos aplinkybės ir paaiškinimai skiriasi ir negali būti objektyviai vertintini, kadangi *Stojančiųjų į VDU Muzikos Akademijos Atlikimo meno specialybę motyvacinio pokalbio tvarkos* 12 punkte nurodyta, kad „motyvacinis pokalbis yra neprotokoluojamas, vaizdo ir garso įrašai nedaromi.“

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir įvertinus Stojančiųjų į VDU Muzikos Akademijos Atlikimo meno specialybę motyvacinio pokalbio tvarką, konstatuotina, kad tokia tvarka neužtikrina objektyvumo principo įgyvendinimo ir sudaro kliūčių nustatyti aplinkybes, patvirtinančias objektyvaus motyvacinio pokalbio vykdymą.

Kontrolierius, įvertinęs pareiškėjo ir Vytauto Didžiojo universiteto Muzikos akademijos pateiktą informaciją bei ją patvirtinančius dokumentus ir teisinį reglamentavimą, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 18 straipsnio 12 dalies 1 punktu:

n u s p r e n d ė:

Informuoti Švietimo ir mokslo ministeriją ir Vytauto Didžiojo universitetą apie Kontrolieriaus sprendimą.

Kontrolieriaus sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius

Vigilijus Sadauskas